

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΕ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΗΞΕΙΣ

Όλγα Τσιλιμπάρη

Η κοντράδα¹ απέναντι από την Παλιά² έρημη, σε χειμερία νάρκη. Τυχαία, σήμερα, κλειστός κι ο λιγαπόλας, πρώην πρακτορείο τύπου Καραλή, οπότε η ερημιά ολοκληρωτική. Είτε κλείσανε οριστικά τα μαγαζιά είτε μεταφέρθηκαν είτε ξεκουράζονται από τη σεζόν και τα Χριστούγεννα, ενόψει καρναβαλιού και Πάσχα. Το πεζοδρόμιο, κάτω απ' τα βόλτα, ασκούπιστο, γεμάτο ξερά φύλλα. Όχι κίτρινα, πλέον. Καφετιά. Απέναντι, ανοιχτό μόνο το κατάστημα ρούχων και η καφετέρια στη γωνία. Τα τελέρια³ των παραθύρων, πάντα κι άλλη⁴, διπλομανταλωμένα. Από πεντέξι που είναι μισάνοιχτα, λιμπρέτο, καταλαβαίνεις ότι εκεί ζούνε ακόμα μόνιμοι κάτοικοι, όχι ερμπιενμπήδες που ανεβοκατεβαίνουνε κι ανοιγοκλειούνε πόρτες σέρνοντας βαλίτσες, για όσες χ βραδιές σηκώνει το μπάτζετ τους κι αυτωνών. Δεν είναι δα και όλοι τους πλουτοκράτες. Γοδέρουνε⁵ για λίγο την ψευδαίσθηση ότι ζούνε σαν αρχόντοι, μα είναι ίσια ίσια μέχρι να 'ρθει το μπουλετί⁶...

Η γκρίνια για τα απανταχού αραδιασμένα τραπεζοκαθίσματα, που κόβουνε το διάβα ως και στη λιτανεία τ' Αγιού, έχει προσωρινά κοπάσει. Οι μαγαζάτορες αναμετράνε τον απολογισμό της σεζόν, τρεις το λάδι, τρεις το ξύδι, μυρηκάζοντας την πίκρα τους. Έχει λεφτά η Κέρκυρα, έχει τουρισμό, έτσι λέει ο κόσμος. Μωρέ ναι, αλλά με τη διαφορά ότι τα λεφτά απ' τον τουρισμό, όπως κι από κάθε άλλη οικονομική δραστηριότητα, δεν πάνε ίσια κι όμοια σ'

όλες τσι μπούρσες7 και στου καθεμιανού το τακούι8. Το προλεταριάτο της εστίασης και των ξενοδοχείων, νεαρό και μεσόκοπο, πολυπροσοντούχο και μαστοράντζα, σταλίζει9 σε ιντερνετικές σπηλιές ή μαζώνει ελιές, μπας και βγάλει το λάδι της χρονιάς, μουτευτό10 ή ασκώνοντας τα δίχτυα. Οι μεν ορκίζονται ότι του χρόνου παρατάνε τις ελιές, δε συμφέρει πια ούτε για δικό σου, οι δε ότι πάει, έσωσε, τα βροντάνε και φεύγουνε έξω, Άμστερνταμ, Βερολίνο, Λονδίνο, Εδιμβούργο, Βαρκελώνη, όπως τόσοι και τόσοι άλλοι, αδρέφια, φίλοι, ξαδρέφια, συμμαθητές. Πάπαλα...

Ήρθεν η ώρα κι ο καιρός, ξανά, να κάνουμε κάτι κι εμείς!

Δύο από τα πανεπιστημιακά τμήματα, αρκούντως υποστελεχωμένα, αλλά και με προγράμματα σπουδών αρκούντως ζηλευτά και απαιτητικά, αργοπεθαίνουνε. Λίγο τα απλησίαστα νοίκια, λίγο και πολύ η ελάχιστη βάση εισαγωγής, το κάμανε το θαύμα τους. Το παν είναι να φανεί ότι κλείνουνε “φυσιολογικά”, λόγω έλλειψης φοιτητών... Έτσι, για να μη γκρινιολίζουνε κι οι ψηφοφόροι της δεξιάς πολυκατοικίας, οι επίλοιποι, ως γνωστόν, φωνάζουνε, για να ρίξουνε την κυβέρνηση και να αποσταθεροποιήσουνε τη (σταθερά εξαθλιωνόμενη) χώρα...

Οικονομία υπηρεσιών, ως το κόκαλο. Αντιπαραγωγική, παρασιτική και κομπραδόρικη, ομού μετά της ηγέτιδος αυτής αστικής τάξης, τη χαρακτηρίζουν ορισμένοι, με βάση, βέβαια, τα κριτήρια του ιστορικού βιομηχανικού καπιταλισμού. Μόνο που η κουβέντα αυτή τείνει να ξαλιστρήσει11 σε μονοπάτια αποπροσανατολιστικά. Δηλαδή, συγγνώμη τώρα, η φάση Τραμπ και σία, με τον επιθετικό προστατευτισμό και τα ανεμοδούρητα12 περί αναζωογόνησης της εγχώριας βιομηχανίας, τι είναι; Υγιής καπιταλισμός;

Ας δούμε με ψυχραιμία την πραγματικότητα. Εντός του σύγχρονου περιβάλλοντος διεθνοποίησης του κεφαλαίου (παγκοσμιοποίησης που λέει κι ο κάθε πικραμένος και γιομίζει το στόμα του...), καλά κρατεί αυτό το είδος οικονομίας, όσο ραντιέρικη κι αν φαίνεται, όσο κι αν υποτιμητικά χαρακτηρίζεται καπιταλισμός-καζίνο: Και πλούτο συσσωρεύει σε ολοένα και λιγότερα χέρια και υπεραξία αντλεί ξεζουμίζοντας το πιο πολυπληθές, μορφωμένο και προσοντούχο προλεταριάτο από καταβολής κόσμου και φασιστικούς εσμούς χρηματοδοτεί και ιμπεριαλιστικές σφαγές στηρίζει και την ιδιώτευση προωθεί και τη μαζική παραίτηση διευκολύνει. Μια χαρά ενσωματώνει ο καπιταλισμός οποιαδήποτε μη βιομηχανική οικονομική δραστηριότητα, όπως ακριβώς έκανε με τη γεωργία σε προηγούμενους αιώνες: Από φασόν και μακιλαδόρες μέχρι καινοτόμες (ή κενοτόμες) αγροτουριστικές μονάδες και εκφάνσεις

της πολιτιστικής και ψυχαγωγικής βιομηχανίας. Κατά τα άλλα, τα δεκάδες ερασιτεχνικά φυτώρια τέχνης και πολιτισμού, που, ευτυχώς, ανασαίνουν ακόμα, χαρατσώνουν τα μέλη τους και τους πολίτες ή αναζητούν εναγωνίως χορηγούς, προκειμένου να ανταποκριθούν στα χράτσια του κεντρικού, περιφερειακού και τοπικού κράτους.

Αυτό που ζούμε δεν είναι παρακμή. Αυτό είναι η νέα εποχή.

Αντί να μοιρολογάμε την εξαφάνιση του κλασικού βιομηχανικού εργάτη, τεχνίτη και μαγαζάτορα από το προσκήνιο, ας ξεστραβωθούμε να δούμε το πανταχού παρόν και τα πάντα πληρούν σύγχρονο προλεταριάτο, του δίσκου σερβιρίσματος και του ηλεκτρολογίου, του μανικιούρ και των πωλήσεων, του δρόμου, του γιαπιού και της πλατφόρμας, το αριθμητικά μεγαλύτερο όλων των εποχών, αλλά και το μακράν πιο μοναχικό, αποξενωμένο και διαιρεμένο. Όχι για λόγους ιδεολογίας, βρε αδερφέ, μην μπλεκόμαστε πάλι σε ιδεαλιστικές πομφόλυγες. Λόγω του σύγχρονου τρόπου εργασίας και ζωής, του κατακερματισμένου, γρήγορου και αυτοματοποιημένου, γι' αυτό δεν προλαβαίνουμε όχι να κοιτάξουμε το διπλανό μας, αλλά ούτε να πάμε για κατούρημα, με το συμπάθιο, γι' αυτό οι αποπάνω σαρώνουν ευκολότερα με το διαίρει και βασίλευε. Σε τελευταία ανάλυση, οι παραγωγικές, δηλαδή οι κοινωνικοοικονομικές σχέσεις προσδιορίζουν το εποικοδόμημα. Σχέση είναι το κεφάλαιο, όχι απλώς χρήμα.

Σαράντα δίπλες ο χορός κι ο τόπος ήταν λίγος!

Η νέκρα του ιστορικού κέντρου της πόλης μας έχει κάτι από τη νέκρα της Σαντορίνης των σεισμών και των ηφαιστειών. Διακόπτεται προσωρινά τσ' Απόκριες και τσι Στρινές, άντε και τσ' εικοσπέντε Μαρτιού. Μετά ανοίγει η σεζόν κι αρχίζει αυτή η προσομοίωση ζωής που τείνει να ξεγελάει ακόμα και τον οξυδερκέστερο παρατηρητή. Ωστόσο, η κάθε μέρα που ξημερώνει μάς δίνει πάμπολλες αφορμές να νιώσουμε, όχι απλώς να σκεφτούμε, να νιώσουμε την ανάγκη για μια άλλη ζωή, έναν άλλο κόσμο, μια άλλη κοινωνία. Σε εποχές σαν την τωρινή, δύσκολες και μυστήριες, γιομάτες σύγχυση, φρίκη, αλιμπουρδώματα **13** αλλά και ανακατατάξεις, ανοίγουν τα ιστορικά παράθυρα.

Πολλαπλασιάζονται τα χάσματα και τα κενά, αναδιατάσσονται τα στρατόπεδα, μικροί και μεγάλοι παίκτες κατεβαίνουν στην αρένα. Ιστορικά και κοινωνικά συλλογικά σχέδια θα δοκιμαστούν ξανά και δεν μας ταιριάζει να βρισκόμαστε στην απέξω. Η έκβαση θα εξαρτηθεί από ολωνών τις πράξεις και παραλείψεις, το λόγο αλλά και τη σιωπή. Ούτε οι

αλλαγές φρουράς (τα μπετσώματα¹⁴ του υπάρχοντος) ούτε οι ανατροπές (οι πραγματικά και βαθύτατα αναγκαίες) δεν προκύπτουν από μόνες τους. Πρέπει να κάνουμε κάτι κι εμείς! Για ν' ανοίξουνε ξανά με βρόντο τα τελέρια³ σ' όλες τσι κοντράδες¹, πρέπει να κάνουμε κάτι κι εμείς!

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ **(αλλά όχι το ύστερο)**

Μέρες σαν τη σημερινή, την 28η Φεβρουαρίου 2025, είναι μέρες φωτός, ελπίδας και χαράς για τους απανταχού καταπιεζόμενους, ασφυκτιώντες και αναγκεμένους, για δε τους ιθύνοντες μαύρες, σκότεινες, άραχλες κι ασβολωμένες¹⁵!

Σαράντα δίπλες ο χορός κι ο τόπος ήταν λίγος! Από τη Μπόμπα, τη Νομαρχία, την Αουντσιάτα, την ανηφόρα του Ορφέα, μέχρι την απάνω Σπιανάδα, τσι Καρντελά κουες, το Λιστόν, την πλακάδα τ' Αγιού, την Πίνια, το παλιό Δημαρχείο, ποτάμι ανθρώπινο, σκολειά, παιδιά, γονιοί και μανοθυγατέρες, άνθρωποι εργατικοί και μαγαζάτορες, γερόντοι και μισόκοπες, ακόμα και κάτι νυν και πρώην προύχοντες, κρουμμένοι τσι γωνίες, πρόσωπα γνωστά από παλιά και νέα στο κουρμπέτι, όλες και όλοι ξανά εδώ: στην Αγορά των πολιτών, όχι του κέρδους, στο Φόρο¹⁶ της αλληλεγγύης κι όχι του θεάματος.

Όταν η οργή λαού πλημμυρίζει τους δρόμους και οι μάζες εισβάλλουν ξανά ορμητικά στο προσκήνιο, ανοίγουνε με βρόντο τα τελέρια³ των παραθύρων της Ιστορίας! Μια φορά στα δέκα, στα είκοσι χρόνια έρχονται τέτοιες στιγμές. Μέριασε, βράχε, να διαβώ, μεριάστε κλαψομούνες! Η ίδια η ζωή, μ' όλα τα πλούτια πόχει, μάς το φωνάζει, μας το βοά, απ' όξω κι από μέσα μας: **Ήρθεν η ώρα κι ο καιρός, ξανά, να κάνουμε κάτι κι εμείς!**

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

1. κοντράδα, η: πρόσοψη οικοδομικού τετραγώνου
2. η Παλιά: ενν. Η Παλαιά Φιλαρμονική, η Φιλαρμονική Εταιρεία Κέρκυρας
3. τελέρι, το: παραθυρόφυλλο
4. (μ)πάντα κι άλλη: εκατέρωθεν

5. γοδέρω: απολαμβάνω
6. μπουλετί, το: λογαριασμός
7. μπούρσα, η: μεγάλη εσωτερική τσέπη
8. τακούι, το: πορτοφόλι
9. σταλίζω:(για κοπάδι ζώων) στέκομαι να πάρω ανάσα, αναπαύομαι, παραμένω σε ακινησία, (και γενικότερα) παραμένω άπρακτος χωρίς όρεξη και ενέργεια
10. μουτευτό: μαδητό (αναφ. σε τρόπο συλλογής του ελαιοκάρπου)
11. ξαλιστράω: γλιστράω
12. ανεμοδούρητος: μικρής διάρκειας
13. αλιμπούρδωμα, το: πασάλειμμα
14. μπέτσωμα, το: μπάλωμα
15. ασβολωμένος: καλυμμένος από καπνιά, αιθάλη, (και μεταφορικά) δυστυχημένος, καταραμένος
16. φόρος, ο (λατιν. forum): η πλατεία του χωριού, ο τόπος δημόσιας συνάθροισης